

Newsletter

**Ελληνική Εταιρεία Έρευνας
της Συμπεριφοράς-
Παράρτημα Μακεδονίας**

Από τη Συντακτική Ομάδα...

Από τη Συντακτική
Ομάδα
... **σελ 1**

Γνωστική Ψυχοθερα-
πευτική Βιβλιοθήκη:
Βιβλιοπαρουσίαση
«Όταν το άγχος και οι
ψυχαναγκασμοί
περιορίζουν τη ζωή»,
του N. Hoffman

«Αντιμετωπίζοντας την
Αντίσταση στη Γνωστική
Θεραπεία» του R. Leahy
...**σελ 2**

Εκπαιδευτικές
Δραστηριότητες του
Παραρτήματος
Μακεδονίας της ΕΕΕΣ
...**σελ 3**

Εντυπώσεις από το
Συνέδριο της ΕΑΒΣΤ
στην Ισλανδία: το «Τρίτο
Κύμα»
...**σελ 4**

Ανακοινώσεις

Έναρξη των
εκπαιδευτικών
σεμιναρίων στις
Γνωστικές
Συμπεριφορικές
Θεραπείες στις
11/11/2011

Συντακτική ομάδα:

Κ. Διαμαντίδου,
Δ. Ζηλιασκοπούλου,
Γ. Νασιοπούλου,
Κ. Πασαλίδου,
Α. Πελτέκης,
Π. Χατζηλάμπου,
Ε. Χριστοπούλου

Παρακολουθούμε σαστισμένοι όσα συντελούνται τους τελευταίους μήνες στο χώρο της ψυχικής υγείας και έχουμε την ανάγκη στο τεύχος αυτό να προβάλουμε τους προβληματισμούς μας ως ομάδα σύνταξης, ελπίζοντας ότι θα αποτελέσει αφετηρία για μια εποικοδομητική ανταλλαγή σκέψεων.

Στο όνομα της δημοσιονομικής εξυγίανσης, δεκάδες φορείς ψυχοκοινωνικής μέριμνας υφίστανται καταργήσεις ή συγχωνεύσεις, δραστικές περικοπές στη χρηματοδότησή τους, μειώσεις προσωπικού, και χιλιάδες αποδέκτες των υπηρεσιών τους εγκαταλείπονται αβοήθητοι. Σε καιρούς γενικευμένης κρίσης, οικονομικής και κοινωνικής, οι κυβερνητικές αποφάσεις πλήττουν τις πλέον ανυπεράσπιστες ομάδες του πληθυσμού: ψυχικά πάσχοντες, εξαρτημένους, άτομα με αναπηρίες, ηλικιωμένους. Οι εξελίξεις στους εποπτευόμενους από το Υπουργείο Υγείας φορείς πρόληψης και θεραπείας της τοξικοεξάρτησης είναι χαρακτηριστικές. Με απόφαση του Υπουργείου Οικονομικών, η κρατική επιχορήγηση του ΚΕΘΕΑ για το 2011 περικόπηκε κατά 51%, του ΟΚΑΝΑ κατά 49%, και των Κέντρων Πρόληψης του ΟΚΑΝΑ κατά 50%. Οι συνέπειες είναι προφανείς: συρρικνώνονται δραστικά οι υπηρεσίες των φορέων και χιλιάδες χρήστες πρόκειται να στερηθούν τη δυνατότητα θεραπείας με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τους ίδιους, τις οικογένειές τους και την κοινωνία. Παράλληλα, το Υπουργείο Υγείας επεκτείνει την εφαρμογή των προγραμμάτων υποκατάστασης. Μεθαδόνη, βουπρενορφίνη και λοιπές υποκατάστατες, πλην όμως εξίσου ναρκωτικές, ουσίες χορηγούνται ακόμα και από στρατιωτικά νοσοκομεία, από προσωπικό ανεκπαιδευτο και χωρίς μέριμνα για παράλληλες ψυχοκοινωνικές παρεμβάσεις που να στοχεύουν στην πλήρη απεξάρτηση των χρηστών από κάθε ουσία.

Ανάλογο σκηνικό διαμορφώνεται και σε 210 μονάδες ψυχικής υγείας (83 οικοτροφεία, 16 ξενώνες, 32 προστατευμένα διαμερίσματα, 42 κέντρα ημέρας, 13 κινητές μονάδες, 2 κέντρα Alzheimer, 6 κέντρα ημέρας αυτισμού, 16 άλλες εξειδικευμένες μονάδες), στις οποίες παρέχονται ετησίως υπηρεσίες σε περισσότερους από 35,000 ανθρώπους. Αφού πρώτα η ευθύνη για την ψυχοκοινωνική πρόνοια παραδόθηκε στις ΜΚΟ και τα ΝΠΙΔ, η παραπάνω απόφαση του Υπουργείου Οικονομικών έρχεται να καταστήσει τους φορείς αυτούς μη βιώσιμους περικόπτοντας τη χρηματοδότησή τους κατά 52.5%. Ήδη διάφορες δομές του ΕΚΕΨΥΕ έκλεισαν (3 ξενώνες σε Αθήνα και Λειβαδιά, η Θεραπευτική Μονάδα για Αυτιστικά Παιδιά στην Αγία Παρασκευή, το Κέντρο Ημέρας Πειραιά – Αιγάλεω, το Τμήμα Εφήβων Πάτρας). Σύμφωνα με πιο πρόσφατα δημοσιεύματα, ως τις αρχές Οκτωβρίου 240 με 270 άτομα έχουν μετακινηθεί από επαρχιακές μονάδες πίσω στα μεγάλα αστικά ψυχιατρεία. Στη Θεσσαλονίκη, οι εργαζόμενοι του Ψυχιατρικού Νοσοκομείου καταγγέλλουν την κατά 65% μείωση του προϋπολογισμού και τη συνεπαγόμενη υποβάθμιση των υπηρεσιών του.

Υποστηρίζοντας το θεμελιώδες δικαίωμα κάθε ανθρώπου στην υγεία και τη θεραπεία, στην ηθική υποχρέωση της πολιτείας να μεριμνά για τις ευάλωτες ομάδες της κοινωνίας, θεωρούμε ότι τα παραπάνω απαξιώνουν το θεμελιώδες κοινωνικό αγαθό της ψυχικής υγείας και σηματοδοτούν την παραίτηση του κράτους από την υποχρέωση εξασφάλισής του. Σε καιρούς οικονομικής κρίσης φαίνεται να κοστίζει κάθε τι που δεν αποφέρει έσοδα στο κράτος. Εκτιμούμε όμως ότι η ψυχική υγεία

καταρχήν αξίζει, δεν κοστίζει. Κι ως εκ τούτου αναρωτιόμαστε, ποιο πλαίσιο τείνει να διαμορφωθεί όσον αφορά την παροχή υπηρεσιών ψυχικής υγείας; Ποια η δική μας θέση, ως εργαζόμενοι στο χώρο της ψυχικής υγείας, στις εξελίξεις αυτές; Οι συνέπειες της κρίσης αφορούν μόνο τους αποδέκτες υπηρεσιών ψυχικής υγείας ή αφορούν και το επάγγελμά μας κι εμάς τους ίδιους ως επαγγελματίες; Κινήσεις δωρεάν παροχής ψυχοθεραπευτικών συνεδριών από ιδιώτες (όπως αυτές προβάλλονται στο διαδίκτυο) αποτελούν αποτελεσματικές επιλογές αντιμετώπισης των συνεπειών της κρίσης; Πιστεύουμε ότι η ψυχική υγεία δεν είναι μια «πλεονάζουσα» πολυτέλεια αλλά ουσιαστικής ανθρώπινη ανάγκη, που δεν μπορεί να επαφίεται στον εθελοντισμό ή την ιδιωτική πρωτοβουλία. Κι αυτό που περισσότερο μας απασχολεί είναι οι τρόποι και οι πρακτικές που χρειάζεται να αναπτύξουμε ώστε να μπορούμε να υπερασπιστούμε τις αξίες που θα μας επιτρέπουν να συνεχίσουμε να εργαζόμαστε σ' αυτό το χώρο αξιοπρεπώς.

Πρόθεση μας είναι το κείμενο αυτό να αποτελέσει αφορμή για να προβάλουμε και να μοιραστούμε τους προβληματισμούς που μπορεί να μας συνδέουν. Μπορείτε να μας στείλετε τα κείμενα σας στην ηλεκτρονική μας διεύθυνση ώστε να δημοσιευθούν στα επόμενα τεύχη του newsletter.

Γνωστική Ψυχοθεραπευτική Βιβλιοθήκη: Βιβλιοπαρουσίαση

«Όταν το άγχος και οι ψυχαναγκασμοί περιορίζουν τη ζωή»

του Nicolas Hoffman

Μετάφραση: Μαρία Προβατίδου, Επιμέλεια: Έλενα Χάιντς
Εκδόσεις University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2009

Στο βιβλίο αυτό ο N. Hoffman παρουσιάζει τις θεραπευτικές μεθόδους της γνωστικής συμπεριφορικής προσέγγισης στην αντιμετώπιση των ιδεοψυχαναγκασμών και καταναγκασμών. Τρεις κύριες ενότητες συνθέτουν το περιεχόμενο του βιβλίου: στην πρώτη, ο συγγραφέας περιγράφει τα χαρακτηριστικά της καταναγκαστικής προσωπικότητας δίνοντας έμφαση στον τρόπο που βιώνουν την πραγματικότητά τους οι άνθρωποι που υποφέρουν από καταναγκασμούς και στη συνέχεια προτείνει με συστηματικό τρόπο μεθόδους και τρόπους αυτοβοήθειας. Στη δεύτερη ενότητα εστιάζει στα χαρακτηριστικά και στην ερμηνεία της ιδεοψυχαναγκαστικής διαταραχής, προβάλλοντας λεπτομερώς θεραπευτικές στρατηγικές για την αντιμετώπιση των καταναγκασμών ελέγχου, των φόβων αγγίγματος και των ιδεοληπτικών σκέψεων. Τέλος στην τρίτη ενότητα συγκεντρώνει τις θεραπευτικές αρχές αντιμετώπισης της ψυχαναγκαστικής διαταραχής και προτείνει μεθόδους αυτοβοήθειας.

Τα πολλαπλά κλινικά παραδείγματα που παραθέτει σε κάθε ενότητα, συμβάλλουν καθοριστικά στην ευρύτερη κατανόηση αφενός των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι ασθενείς και αφετέρου των δυνατοτήτων παρέμβασης που μπορεί να αξιοποιήσει ο κλινικός, κι αυτό καθιστά το παρόν βιβλίο ένα πολύτιμο βοήθημα στην εργασία του ψυχοθεραπευτή.

Κ. Διαμαντίδου

«Αντιμετωπίζοντας την Αντίσταση στη Γνωστική Θεραπεία»

του Robert Leahy

Μετάφραση: Έλενα Χάιντς, Επιμέλεια: Χριστίνα Χιονίδου

Εκδόσεις University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2011

Το βιβλίο αυτό παρουσιάζει το πολυδιάστατο μοντέλο του R. L. Leahy για την αντίσταση στη γνωστική θεραπεία. Στο πρώτο μέρος ο συγγραφέας περιγράφει την έννοια της αντίστασης στη γνωστική θεραπεία, ενσωματώνοντας διάφορες θεωρητικές προσεγγίσεις και προτείνοντας ένα συγκεκριμένο μοντέλο για την πιο ολοκληρωμένη κατανόηση της. Στο δεύτερο μέρος νοηματοδοτεί την αντίσταση ως μια αυτοπροστατευτική «προσαρμογή» και παρουσιάζει εκτενώς τις διάφορες διαστάσεις της. Στο τελευταίο μέρος εισάγει την έννοια της αντιμεταβίβασης, προσκαλώντας τον γνωστικό θεραπευτή να επαναπροσδιορίσει το ρόλο του για να κατανοήσει καλύτερα τον θεραπευόμενο. Όλα τα κεφάλαια του βιβλίου εμπλουτίζονται με χρήσιμα κλινικά παραδείγματα, αποσπάσματα συνεδριών και εστιασμένες στρατηγικές αντιμετώπισης της αντίστασης. Συνολικά, το βιβλίο αυτό αναδεικνύει την ευελιξία και την ικανότητα του γνωστικού μοντέλου να εντάσσει αρχές διαφορετικών ψυχοθεραπευτικών προσεγγίσεων στην κατανόηση της αντίστασης, αποτελώντας ένα χρήσιμο εγχειρίδιο τόσο για το νέο γνωστικό θεραπευτή, αλλά και για τον έμπειρο που επιθυμεί να διερευνήσει το συγκεκριμένο θέμα σε βάθος.

Δ. Ζηλιασκοπούλου

Εκπαιδευτικές δραστηριότητες του Παραρτήματος Μακεδονίας της Ελληνικής Εταιρείας Έρευνας Συμπεριφοράς (ΕΕΕΣ) για την περίοδο 2011-2012

I. Εκπαιδευτικά Σεμινάρια στις Γνωστικές Συμπεριφορικές Θεραπείες

Τα σεμινάρια που εντάσσονται στο πρόγραμμα αυτό βασίζονται στα κριτήρια της European Association of Behavioral and Cognitive Therapies (EABCT) και απευθύνονται σε ψυχολόγους και ψυχιάτρους. Οι εκπαιδευόμενοι με την ολοκλήρωση της εκπαίδευσής τους γίνονται αυτόματα μέλη της ΕΕΕΣ και της EABCT και **δικαιούνται πιστοποίησης της εκπαίδευσής τους στη Γνωστική Συμπεριφορική Θεραπεία από την ΕΕΕΣ και την EABCT.**

Το συνολικό πρόγραμμα προσφέρει κύκλους σεμιναρίων των 35 ωρών, είναι τετραετές και περιλαμβάνει:

1. Θεωρητικά εκπαιδευτικά σεμινάρια που αφορούν:
Θεραπευτικό πλαίσιο στις Γνωστικές Συμπεριφορικές Θεραπείες
Θεραπευτικά μοντέλα και θεραπευτικές τεχνικές στις Γνωστικές Συμπεριφορικές Θεραπείες
Αντιμετώπιση ψυχοπαθολογικών προβλημάτων ενηλίκων και παιδιών
Ψυχολογικές παρεμβάσεις σε ειδικές ομάδες
2. Συζήτηση κλινικών περιπτώσεων
3. Σεμινάρια στις τεχνικές επικοινωνίας
4. Ομάδες αυτογνωσίας

Η πρακτική άσκηση στις μεθόδους και τεχνικές της Γνωστικής Συμπεριφορικής Θεραπείας γίνεται σε συνεργασία με το Θεραπευτικό Κέντρο «Τήριξ» και περιλαμβάνει θεραπεία και εποπτεία κλινικών περιπτώσεων.

II. Εκπαιδευτικά εργαστήρια (workshops) στις Γνωστικές Συμπεριφορικές Θεραπείες

Αναφέρονται σε εξειδικευμένα θέματα της Γνωστικής συμπεριφορικής θεραπείας, είναι 8ωρα και απευθύνονται σε επαγγελματίες ψυχικής υγείας και φοιτητές. Για την περίοδο 2011-12 προγραμματίζονται τα ακόλουθα εργαστήρια:

- **«Δουλεύοντας θεραπευτικά με παιδιά: ένα ολοκληρωμένο γνωστικό-συμπεριφορικό θεραπευτικό μοντέλο»**
Εισηγήτρια: Χρυσούλα Καρμπά-Σχοινά, Ψυχολόγος, Διδάκτωρ Παν/μίου Θεσσαλίας
- **«Γνωστικές-συμπεριφορικές παρεμβάσεις σε γυναίκες με καρκίνο του μαστού»**
Εισηγήτρια: Δ. Ζηλιασκοπούλου, Ψυχολόγος, MSc Ψυχολογία Υγείας, MSc Κοινωνικής/Κλινικής Ψυχολογίας, Ψυχοθεραπεύτρια,
- **«Αντιμετώπιση της αντίστασης κι ενίσχυση της θεραπευτικής συμμαχίας στη γνωστική συμπεριφορική θεραπεία»**
- **«Μοντέλα διατύπωσης υποθέσεων και λειτουργικής ανάλυσης στις Γνωστικές Συμπεριφορικές Θεραπείες»**
Εισηγήτρια: Ντίνα Διαμαντίδου, Ψυχολόγος, Ψυχοθεραπεύτρια, Διδάκτωρ Α.Π.Θ.
- **«Νέες τάσεις στη συζυγική θεραπεία»**
- **«Όταν τα μάτια μας δεν βλέπουν το σώμα μας: τεχνικές αντιμετώπισης διατροφικών διαταραχών και παχυσαρκίας»**
Εισηγήτρια: Έλενα Χάιντς, Ψυχολόγος, Ψυχοθεραπεύτρια, Διδάκτωρ Α.Π.Θ.
- **«Η Ιδεοψυχαναγκαστική Διαταραχή: Όταν οι Ψυχαναγκασμοί περιορίζουν τη ζωή»**
- **«Η Σχιζοφρένεια: η Ψύχωση έχει πολλά πρόσωπα»**
- **«Διαταραχές Φοβικού Άγχους: Αγοραφοβία με Κρίσεις Πανικού»**
- **«Διαταραχές της Διάθεσης: Τι είναι η Κατάθλιψη και πώς εκδηλώνεται»**
Εισηγήτρια: Μαρία Προβατίδου, Ψυχολόγος, Ψυχοθεραπεύτρια
- **«Μία πρώτη ματιά: Βασικές αρχές της ψυχαναλυτικής θεωρίας - Προβλητικές δοκιμασίες Προσωπικότητας THEMATIC APPERCEPTION TEST (TAT) και RORSCHACH»**
Εισηγητής: Βαγγέλης Παπαδάκης, Ψυχολόγος, Ψυχοθεραπευτής, MSc Κοινωνικής/Κλινικής Ψυχολογίας
- **« Πώς μπορώ να πω αυτό που θέλω και να μην προσβάλω τον άλλο; ...Εκπαίδευση στη διεκδικητικότητα»**
Εισηγήτρια: Μαρία Παπαθανασίου, Ψυχολόγος, Διδάκτωρ Πάντειου Πανεπιστημίου

Έναρξη σεμιναρίων Παρασκευή 11 Νοεμβρίου 2011

Πληροφορίες -δηλώσεις συμμετοχής:
ΕΕΕΣ-Παράρτημα Μακεδονίας, Ερμού 48,
Θεσσαλονίκη,
Τηλ. 2310274610, e-mail: eeesm@otenet.gr

Οι ημερομηνίες διεξαγωγής των εργαστηρίων και πληροφορίες για το περιεχόμενό τους θα ανακοινωθούν στις **15 Νοεμβρίου 2011** στην ιστοσελίδα του Παραρτήματος Μακεδονίας www.eeespm.gr

Στις 31 Αυγούστου με 3 Σεπτεμβρίου 2011 διοργανώθηκε το ετήσιο συνέδριο της EABCT στο Reykjavik της Ισλανδίας. Το επιστημονικό πρόγραμμα του συνεδρίου περιελάμβανε 112 συμπόσια και paper sessions, 200 posters, 15 keynote presentations και 33 workshops.

Ενώ τα θέματα που παρουσιάζονταν ήταν ποικίλα και κάλυπταν όλες τις πλευρές της ΓΣΘ, ιδιαίτερα τράβηξε την προσοχή μου το ενδιαφέρον και η βάση που έδιναν οι συνάδελφοι στη χρήση νοερών εικόνων στη θεραπευτική πρακτική, στη θεραπεία Σχημάτων (η οποία άλλωστε εμπεριέχει τη χρήση τέτοιων εικόνων), αλλά και στο Mindfulness, τη Διαλεκτική-Συμπεριφορική Θεραπεία (Dialectical Behavior Therapy- DBT) της Linehan και τη Θεραπεία Αποδοχής και Δέσμευσης (Acceptance and Commitment Therapy- ACT). Ενώ οι μεγαλύτερες αίθουσες φιλοξενούσαν κυρίως παραδοσιακά θέματα, οι παραπάνω θεματολογίες, αν και φιλοξενούνταν σε μικρότερες αίθουσες, είχαν μεγαλύτερο κοινό.

Τελικά, φαίνεται σα να υπάρχει μια τάση ανανέωσης, αλλά και επέκτασης της ΓΣΘ σε νέους τομείς, με νέες τεχνικές και μεθόδους. Οι τάσεις αυτές αναφέρονται και ως το «Τρίτο Κύμα», υπονοώντας ότι πρόκειται για την τρίτη φορά που εξελίσσεται το θεραπευτικό μοντέλο, αρχικά από Συμπεριφορικό σε Γνωστικό- Συμπεριφορικό και τώρα σε ένα μοντέλο το οποίο εστιάζεται στο σε σημαντικό βαθμό στο παρόν και στο πλαίσιο, αντί για το περιεχόμενο. Η κυρίαρχη διαφορά ανάμεσα στην παραδοσιακή ΓΣΘ και τις παραπάνω Θεραπείες, όπως π.χ., τη Θεραπεία Αποδοχής και Δέσμευσης, είναι η εστίαση όχι στην αλλαγή, αλλά στην παρατήρηση και αποδοχή των σκέψεων και των συναισθημάτων των θεραπευόμενων. Ο θεραπευόμενος μαθαίνει να έρχεται σε επαφή με τον Εαυτό του ως ένα πλαίσιο που μπορεί να βιώνει και να παρατηρεί τα συναισθήματα και τις σκέψεις του και ταυτόχρονα να παίρνει τις κατάλληλες αποστάσεις, ώστε αφού τα συγκεκριμενοποιήσει να μπορέσει να τα τροποποιήσει και να προσαρμοστεί με τον καλύτερο τρόπο.

Οι θεραπευόμενοι ενθαρρύνονται να μαθαίνουν να αποσπώνται από τα εσωτερικά και εξωτερικά φαινόμενα, να βιώνουν και να δέχονται τις αναδυόμενες σκέψεις και συναισθήματα χωρίς εκφορά κρίσης, αξιολόγηση ή επιθυμία, να τα αλλάξουν και να αναπτύσσουν την ικανότητα ουδέτερης παρατήρησης. Επιπλέον, οι θεραπευόμενοι ενθαρρύνονται να αποδέχονται ταυτόχρονα τις σκέψεις και τα συναισθήματά τους όπως είναι και να αλλάζουν τις συμπεριφορές τους με λειτουργικούς τρόπους. Αυτή η διαλεκτική μεταξύ αλλαγής και αποδοχής διαποτίζει πολλές από τις θεραπείες που περιλαμβάνουν εκπαίδευση γνώσης και συνείδησης.

Σε μια άλλη προσπάθεια επέκτασης της ΓΣΘ, η Θεραπεία Σχημάτων εστιάζει στις διαταραχές προσωπικότητας και ενσωματώνει στοιχεία και από άλλες θεραπευτικές προσεγγίσεις όπως η θεωρία της προσκόλλησης, η θεωρία των αντικειμενοτρόπων σχέσεων και η Θεραπεία Gestalt.

Μένει λοιπόν να δούμε πώς θα λειτουργήσουν στην πάροδο του χρόνου, θετικά ή αρνητικά, όλες αυτές οι νέες τάσεις και με ποιον τρόπο θα ενσωματωθούν, ώστε να δημιουργηθεί ένα νέο, περισσότερο εξελιγμένο γνωστικό – συμπεριφορικό θεραπευτικό μοντέλο.

Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

Harris, R. (August 2006). Embracing your demons: an overview of acceptance and commitment therapy. *Psychotherapy in Australia*, 12(4), 2–8.

Hayes, S.C.; Luoma, J.; Bond, F.; Masuda, A. & Lillis, J. (2006). Acceptance and Commitment Therapy: Model, processes, and outcomes. *Behaviour Research and Therapy*, 44(1), 1–25.

Ruiz, F. J. (2010). A review of Acceptance and Commitment Therapy (ACT) empirical evidence: Correlational, experimental psychopathology, component and outcome studies. *International Journal of Psychology and Psychological Therapy*, 10, 125–162.

Arch, J.J. & Craske, M.G. (2008). Acceptance and commitment therapy and cognitive behavioral therapy for anxiety disorders: Different treatments, similar mechanisms? *Clinical Psychology: Science & Practice*, 5, 263–79.

Young J.E., Klosko J.S., and Weishaar M.E. (2003). *Schema Therapy: A Practitioner's Guide*, New York: Guilford Press.

Επερχόμενα Συνέδρια

1ο Πανελλήνιο Διεπιστημονικό Συνέδριο Σεξολογίας, Αθήνα, 25-27 Νοεμβρίου 2011

3ο Πανελλήνιο Συνέδριο Γνωστικών Ψυχοθεραπειών, Θεσσαλονίκη, 20-22 Ιανουαρίου 2012

3ο Πανελλήνιο Συνέδριο Γνωστικής Ψυχολογίας, Ιωάννινα, 29 Μαρτίου- 1 Απριλίου 2012

17ο Διεθνές Συνέδριο Εταιρείας Ψυχολογικής Ψυχιατρικής Ενηλίκου & Παιδιού (Ε.Ψ.Ψ.Ε.Π.), Αθήνα, 15-18 Μαΐου 2012

3ο Πανελλήνιο Συνέδριο Εξελικτικής Ψυχολογίας, Θεσσαλονίκη, 17 -20 Μαΐου 2012

42nd Annual EABCT Congress, Geneva, 9 August- 1 September 2012

Ελληνική Εταιρεία Έρευνας της Συμπεριφοράς-

Παράρτημα Μακεδονίας

ΝΕΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

Ερμού 48, 6^{ος} όρ. ,Τηλ.: 2310 274 610

www.eeespm.gr, e-mail eeesm@otenet.gr

Περιμένουμε τα δικά σας κείμενα

στη διεύθυνση passalidou2@hotmail.com ,

Υπόψη Κ. Πασαλίδου